

Ervaring meelopen met docent onderbouw

Ik loop regelmatig mee met Reinder in klas 1 en 2 van de onderbouw. Dit vak heet techniek en hier worden werkstukken gemaakt die van te voren uitgelegd worden via een whiteboard of een filmpje afhankelijk van de moeilijkheidsgraad van het te maken werkstuk. De werkstukken zijn allemaal toegelicht op papier zodat er altijd van een tekening al dan niet met een uitleg in tekst kan worden gewerkt.

De volgende zaken zijn mij opgevallen als ik terugkijk op de cursus PDA en wat we daar geleerd hebben.

De kinderen worden verwelkomt bij de deur en als ze binnenkomen wordt er gelijk gewezen op alle regels die van toepassing zijn op de technieklessen. Ze moeten de jas uitdoen op de gang. Bij binnenkomst moeten de telefoons in de telefoonzakken en de schooltassen op de grond bij de wasbak. Alle haren moeten vast in een staart of zo iets, losse haren mogen niet vanwege de veiligheid. Kauwgom moet uit de mond en iedereen moet op zijn plek gaan zitten.

In het boek van Slooter is dit de gastheer. Op blz.70 schrijft ze: *Dit gebeurt al in de eerste fase van de les, die van contact maken. Het is daarbij goed om je ervan bewust te zijn dat het voor de leerlingen meteen duidelijk is als er tussen leraren onderling afstemming is over het al dan niet toelaten van onderdelen van de gangcultuur.*

Opvallend was het voor mij hoe lang dit duurt voordat dit gerealiseerd is. Kinderen laten wel hun jas aan, nemen de telefoon mee naar hun plek, hebben kauwgom in en nemen de tas mee naar de plek. De docent moet vrij luidruchtig en herhaaldelijk de leerlingen wijzen op de regels die ze allang hebben geleerd en dus ook al weten. Regelmatig moet er dus een leerling weggestuurd worden die gewoon niet wil luisteren en moedwillig de zaak loopt te verzieken voor de leerlingen die wel wat willen doen. Verder komen er groepjes veel te laat binnen en daar moet dus ook weer over gesproken worden. Waarom zijn jullie zo laat etc. Als je beseft dat een lesuur 45 minuten duurt en dat het opruimen ook nog een 10 minuten tot 15 minuten in beslag neemt blijft er zeer weinig tijd over om ook daadwerkelijk aan het werk te zijn. De techniek lessen zijn wel twee lessen achter elkaar maar dan nog valt het mij regelmatig op dat er heel veel tijd verloren gaat in het corrigeren van het gedrag van deze leerlingen. Ik ben echt verbaast over het gedrag en de instelling van deze leerlingen en vraag me ook af of dit wel de groepen zijn waar ik les aan wil geven. Ik heb dit ook al besproken en ik wil mij dus ook gaan richten op de groepen 3 en 4 van de bovenbouw. Hier heb ik het gevoel meer zinvol bezig te kunnen zijn en mijn ervaring uit het bedrijfsleven over te kunnen brengen op de leerlingen en ze iets mee te kunnen geven waar ze in de toekomst profijt van kunnen hebben. Dat neemt natuurlijk niet weg dat ik hier met het meelopen heel wat opsteek van het onderwijs en hoe je met bepaalde situaties om moet gaan. Ik probeer constant een link te leggen met de 6 rollen van de leraar en die zijn op deze manier veel beter zichtbaar omdat ik kan observeren. Toen ik op een andere middelbare school zelfstandig voor een groep gegooid werd was er nauwelijks tijd voor mij om te leren. Ik was zo druk bezig om een grote groep een beetje fatsoenlijk aan het werk te krijgen dat er bijna geen ruimte was voor mijzelf om hier wat van op te steken. Natuurlijk kreeg ik wel een feedback van een mededocent dat het wel goed ging o.i.d. maar ik had niet de mogelijkheid om van een afstand te kijken hoe een ervaren docent dat doet en dat heb ik met het meelopen juist wel.

Wat ik hier geleerd heb en nog steeds leer is het constant herhalen van de regels en de leerlingen hier elke keer weer op wijzen. Ik was zelf geneigd om er van uit te gaan dat als de regels bekend zijn dan hou je je hier aan en klaar. Maar in de praktijk leer ik dat er constant weer gewezen moet worden

op die regels net zolang iedereen zich er aan houdt en dat je maatregelen moet nemen tegen degene die dat niet doen consequent zijn is hier wel heel belangrijk en dat zie ik Reinder ook doen. Wat ook opvalt is dat hij niet boos wordt. Hij wordt wel luid en verheft zijn stem om boven de leerlingen uit te komen en treedt ook streng op maar hij wordt niet boos en blijft ook aardig en vooral beleefd naar de leerlingen. Hier kan ik nog veel van leren. Ik ben geneigd om zelf boos te worden en dan chagrijnig dat het niet zo gaat zoals ik dat wil. Ik zie goed hoe Reinder daar mee omgaat en het is ook interessant om de verschillen in de groepen te zien qua gedrag.

Wat ik zelf wel anders zou doen is de uitleg voorafgaande aan een les. (leerdoelen) Ik zie bij meerdere docenten dat de briefing van een werkstuk vaak onduidelijk overkomen. Ik probeer me hier in te leven in een leerling die op dat moment in de klas zit en hoe hij hier naar kijkt. Het valt me op dat de docent er vaak al vanuit gaat dat de leerlingen snappen wat het resultaat moet zijn en hoe een opdracht er moet uit komen te zien. Ik zou hier persoonlijk een andere draai aan geven door te gaan werken met voorbeelden. Laat een eindresultaat zien door het door de klas te laten gaan en laat bijvoorbeeld een filmpje van te voren zien hoe iets gemaakt wordt. De leerlingen krijgen dan volgens mij een beter beeld wat ze te wachten staat en hoe ze dit kunnen gaan maken. Ook zou ik proberen groepjes te vormen waarin leerlingen kunnen samenwerken. Ik zie vaak dat er teveel "vriendengroepjes" bij elkaar zitten en werken waardoor er eigenlijk nog minder interesse is voor de opdracht maar meer voor elkaar.

Dit is ook terug te lezen in het boek van Slooter de 6 rollen van de leraar. Op blz. 98 schrijft ze dat *goed geformuleerde leerdoelen zorgen voor een inspirerende en doelgerichte les. Omdat de leraar en de leerlingen precies weten wat er onderwezen en geleerd gaat worden.* Ik heb het idee dat er een aantal van mijn collega's hier meer aandacht aan zouden kunnen besteden.